

Vybrané entity

Pojem entita

- Původně filozofický pojem – cokoli, co vykazuje nějaké znaky předpokladu existence
- V právu – z anglosaských zdrojů – „jednotka“ vykazující určité znaky, charakteristické rysy, které ji spojují s jinými entitami, a mající určité znaky a rysy, které ji od jiných entit oddělují.
- Subjekt v právu – očekává se jeho přirozená nebo získaná subjektivita
- Entita – něco .... Např. daňový subjekt, účetní jednotka, osoba, korporace, organizace, organizační útvar, vládní orgán, úřad, trust, kartel, fond ....

Entity finanční správy

Vykonavatelé finanční správy

Např.:

- Úřady, správci „daně“ ....
- Úřední osoby
- Osoby s delegovanou působností ve finanční správě
- Správci kapitol
- Správci dotací ...

Tj. entity v postavení +- vrchnostenském – entity povinné FS konat

Adresáti finanční správy

Např.:

- Daňové subjekty
- Jiné osoby zúčastněné na správě daní
- Příjemci dotací
- Finanční instituce
- Směnárníci
- Finanční zprostředkovatelé ...

Tj. entity povinné výkon FS strpět

Mix entit

- Entita v postavení vykonavatele finanční správy (A)
- Entita v postavení adresáta finanční správy (B)
- Entita v postavení A1 vůči B1 a současně v postavení B2 k A2

Partnerství entit

- Nepravé partnerství – vynutitelné, zásada spolupráce, zásada součinnosti
- Právé partnerství – ze smlouvy

Pozor na subjektivitu, resp. nositele subjektivity

Mozkocvična

Interpretujte:

- § 10 odst. 3 DŘ:

„Správce daně má způsobilost být účastníkem občanského soudního řízení ve věcech souvisejících se správou daní a v tomto rozsahu má i procesní způsobilost.“

- § 19 OSŘ (zákon č. 99/1963 Sb., v platném znění)

„Způsobilost být účastníkem řízení má ten, kdo má právní osobnost; jinak jen ten, komu ji zákon přiznává.“

- § 20 OSŘ

(1) Každý může před soudem jako účastník samostatně právně jednat (procesní způsobilost) v tom rozsahu, v jakém je svéprávný.

(2) Přiznává-li zvláštní právní předpis namísto státu někomu jinému způsobilost samostatně jednat před soudem ve věci týkající se majetku státu, jedná tato osoba jako účastník.

Interpretujte:

§ 5 Zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), v platném znění:

„Stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena

a) rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním,

b) nesprávným úředním postupem.“

Z komentáře WK ASPI – extenzivní výklad „správního řízení“ – sř *sensu largo*

- Rozhodnutí vydaná ve správním řízení jsou všechna ta, která byla vydána správním orgánem při výkonu státní správy, a nikoliv tedy samosprávy, nešlo-li o výkon přenesené působnosti. Postup podle správního řádu není se zřetelem k jeho obecné a podpůrné povaze nezbytnou podmínkou pro to, aby šlo o správní rozhodnutí, za taková jsou pokládána i rozhodnutí podle zvláštního zákona, např. podle daňového řádu. Jsou jimi i rozhodnutí vydaná osobami při výkonu státní správy jinými orgány nebo právníckými či fyzickými osobami, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy

Finanční správa jako správa majetku

- **MAJETEK** (§ 495 OZ): „Souhrn všeho, co osobě patří, tvoří její majetek. **Jmění** osoby tvoří souhrn jejího majetku a jejích dluhů.“
- Čl. 11 LZPS:
  - (1) **Každý má právo vlastnit majetek.** Vlastnické právo všech vlastníků má **stejný zákonný obsah a ochranu.** Dědění se zaručuje.
  - (2) Zákon stanoví, který majetek nezbytný k zabezpečování potřeb celé společnosti, rozvoje národního hospodářství a veřejného zájmu smí být jen ve vlastnictví státu, obce nebo určených právnických osob; zákon může také stanovit, že určité věci mohou být pouze ve vlastnictví občanů nebo právnických osob se sídlem v České a Slovenské Federativní Republice.
  - (3) Vlastnictví zavazuje. Nesmí být zneužito na újmu práv druhých anebo v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy. Jeho výkon nesmí poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem.
  - (4) Vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva je možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu.
  - (5) Daně a poplatky lze ukládat jen na základě zákona.

Organizační složka státu

- Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů:

1. ministerstva a jiné správní úřady státu,
2. Ústavní soud,
3. soudy,
4. státní zastupitelství,
5. Nejvyšší kontrolní úřad,
6. Kancelář prezidenta republiky,
7. Úřad vlády České republiky,
8. Kancelář Veřejného ochránce práv,
9. Akademie věd České republiky,
10. Grantová agentura České republiky
11. jiná zařízení, o kterých to stanoví zákon

POZN.: obdobné postavení jako organizační složka státu má Kancelář Poslanecké sněmovny a Kancelář Senátu.

Charakteristika OSS

- **Není právnickou osobou.**

Tím není dotčena její působnost nebo výkon předmětu činnosti podle zvláštních právních předpisů a její jednání v těchto případech je jednáním státu

- **Je účetní jednotkou***, pokud tak stanoví zákon.
- Ministerstvo může zřídit organizační složku státu se souhlasem MF!
- OSS hospodaří s vyčleněným majetkem státu.
- Hospodaření s majetkem – Zákon o majetku ČR
- Finanční hospodaření – Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (**rozpočtová pravidla**)

*) Účetní jednotka

- Entita, která vede účetnictví podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů
- **právnícké osoby - tuzemci,**
- **zahraniční právnícké osoby a zahraniční jednotky,** které jsou podle právního řádu, podle kterého jsou založeny nebo zřízeny, účetní jednotkou nebo jsou povinny vést účetnictví, pokud na území České republiky podnikají nebo provozují jinou činnost podle zvláštních právních předpisů,
- **organizační složky státu,**
- **fyzické osoby,** které jsou jako a) podnikatelé zapsány v obchodním rejstříku; b) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli, pokud jejich obrat podle zákona o dani z přidané hodnoty, včetně plnění osvobozených od této daně, jež nejsou součástí obrátu, v rámci jejich podnikatelské činnosti přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 25 000 000 Kč, a to od prvního dne kalendářního roku; c) ostatní fyzické osoby, které vedou účetnictví na základě svého rozhodnutí; d) ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli a jsou společníky sdruženými ve společnosti, pokud alespoň jeden ze společníků sdružených v této společnosti je účetní jednotkou, d) ostatní fyzické osoby, kterým povinnost vedení účetnictví ukládá zvláštní právní předpis,
- **Fondy:** svěřenské podle občanského zákoníku, fondy obhospodařované penzijní společností podle zákona upravujícího doplňkové penzijní spoření, investiční fondy bez právní osobnosti podle zákona upravujícího investiční společnosti a investiční fondy, nebo ty, kterým povinnost sestavení účetní závěrky stanoví zvláštní právní předpis nebo které jsou účetní jednotkou podle zvláštního právního předpisu.

Příspěvková organizace státu

- Státní **právnícké osoby**
- Obecně – veřejný ústav (NOZ)
- Úprava SPO roztržštěná:
- Hospodaření s majetkem – Zákon o majetku ČR (§ 54)
- Finanční hospodaření – Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (**rozpočtová pravidla**)
- Zvláštní předpisy – některé PO přímo ze zákona
- Podpůrně úprava pro OSS
- Zřizovatel – organizační složka státu

Organizace územních samosprávných celků

- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- Druhy:
  1. **organizační složky** - zařízení bez právní subjektivity - RPÚR
  2. **příspěvkové organizace** jako právnické osoby, které zpravidla ve své činnosti nevytvářejí zisk - RPÚR
  3. **obchodní společnosti**, a to akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným - ZOK
  4. **ústavy** podle NOZ,
  5. **školské právnické osoby** podle školského zákona – 561/2004 Sb.
  6. **veřejné výzkumné instituce** podle zákona č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích

Zajímavý pramen k příspěvkovým organizacím

- https://www.avpo.cz/wp-content/uploads/2014/01/prispevkove_organizace_v_CR_a_EU.pdf

VEŘEJNÉ FONDY

Pojem „veřejný fond“

- ▶ Laštovka (1927): „**Veřejný fond je samostatné, účelům veřejné správy věnované jmění**“ (Slovník veřejného práva)
- ▶ Právní subjektivita
- ▶ Konglomerát veřejného majetku
- ▶ Účel

Charakteristika

- Součást veřejných financí
- Součást veřejných rozpočtů
- Alternativní financování x přímé dotace z rozpočtu
- Přímá kontrola veřejnou mocí – parlament, vláda, ministerstvo

Kategorie veřejných fondů

- ▶ Veřejné fondy *sensu largo*:
- ▶ Státní rozpočet, územní rozpočty, rozpočty komor
- ▶ Státní fondy
- ▶ Národní fond
- ▶ Účelové fondy ÚSC a jiných VP korporací
- ▶ Netržní fondy (veřejné pojistné fondy)
- ▶ Zajišťovací fondy

STÁTNÍ FONDY

Pojem a charakteristika

- ▶ Legální definice: $\emptyset$
- ▶ Právnícká osoba zřízená zákonem
- ▶ Účelové veřejné fondy dotací vázané na státní rozpočet
- ▶ Obligatorní název „státní fond“
- ▶ Obecná úprava: ZRP (218/2000 Sb.) 28

Zákon o státním fondu - konstrukce

- ▶ Zřízení fondu – název **státního fondu**
- ▶ Stanovení orgánu působnosti
- ▶ Finanční zdroje
- ▶ Způsob použití
- ▶ Způsob financování správních výdajů

Správní výdaje

- ▶ Výdaje spojené s činností zaměstnanců
- ▶ Úhrady členům orgánů sf stanovené zákonem
- ▶ Správní výdaje financované z dotací ze státního rozpočtu: pravidla hospodaření oss

Stávající státní fondy

- ▶ SF rozvoje bydlení
- ▶ SF životního prostředí
- ▶ SF kultury
- ▶ SF dopravní infrastruktury
- ▶ SF kinematografie
- ▶ Státní zemědělský intervenční fond

Historické státní fondy

- Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie
- Státní fond pro zúrodnění půdy
- Státní fond ochrany ovzduší
- Státní fond ochrany vod
- Státní meliorační fond ...

Nerealizované fondy

- Státní fond obnovy vodohospodářské infrastruktury (návrh Asociace krajů ČR – 2008)
- Státní fond rozvoje lesního hospodářství (poslanecký návrh 2002)

STÁTNÍ FOND ROZVOJE BYDLENÍ

- ▶ Vznik: 21.6.2000 Sídlo: OLOMOUČ
- ▶ Úprava: 211/2000 Sb.
- ▶ Účel: podporovat rozvoj bydlení v ČR v souladu s koncepcí bytové politiky schválenou vládou České republiky a udržitelný rozvoj obcí, měst a regionů v souladu s veřejným zájmem
- ▶ Správce: MMR
- ▶ Statut: <http://www.sfrb.cz> - upravuje podrobnosti o činnosti Fondu a o jeho vnitřní organizaci.

STÁTNÍ FOND ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

- ▶ Vznik: 1991 (spojení SF ochr.ovzduší + SF ochr. vod)
- ▶ Úprava: 388/1991 Sb.
- ▶ Správce: MŽP
- ▶ Statut: www.sfzp.cz
- ▶ Sídlo: Praha

Hlavní úkoly SFŽP

- ▶ příjem žádostí o podporu na projekty zlepšující životní prostředí a s tím spojenou konzultační a poradenskou činnost,
- ▶ vyhodnocování žádostí a přípravu návrhů pro jednání Rady Fondu a Rozhodnutí ministra,
- ▶ zajišťování smluvní agendy pro poskytování podpory, agendu smluvního ručení za poskytované půjčky,
- ▶ uvolňování finančních prostředků příjemcům podpory včetně průběžného sledování účelu použití prostředků,
- ▶ závěrečné vyhodnocování využití poskytnutých prostředků a dosažených ekologických efektů a případně stanovení a vymáhání sankcí při nedodržení smluvních podmínek pro poskytnutí podpory nebo porušení rozpočtových pravidel.

Příjmy fondu

1. **Ekologické daně *sensu largo*** = poplatky, odvody, úhrady – dělené *daně* (*ne energetické daně!*)
2. **pokuty** uložené orgány správce Fondu a Českou inspekcí životního prostředí za porušení předpisů a opatření k ochraně životního prostředí,
3. **peněžní příjmy z postihu** žadatelů za neoprávněné použití nebo zadržetí prostředků Fondu,
4. **dotace** ze státního rozpočtu,
5. **podíly na výnosu daní**,
6. **úvěry** od právnických osob,
7. **příspěvky** od tuzemských a zahraničních právnických a fyzických osob,
8. **další příjmy** stanovené obecně závaznými právními předpisy v jednotlivých úsecích životního prostředí.

Příklady programů SFŽP

- ▶ Výkupy pozemků ve zvláště chráněných územích, jejich ochranných pásmech a VKP
- ▶ Program podpory environmentálního vzdělávání, osvěty a poradenství
- ▶ Program podpory obcí ležících v regionech národních parků
- ▶ Program na podporu systému pro nakládání s autovraky
- ▶ Program pro vítěze ocenění Zelená stuha a Zelená stuha ČR – péče o zeleň a životní prostředí
- ▶ Program podpory ozdravných pobytů pro děti se zhoršenou kvalitou ovzduší
- ▶ Společný program na výměnu kotlů
- ▶ Program podpory zeleně do měst a obcí
- ▶ Program na zavádění nízkoemisních zón
- ▶ Ekologické zpracování autovraků

Nová zelená úsporám

- www.novazelenausporam.cz
- program Ministerstva životního prostředí administrovaný Státním fondem životního prostředí ČR zaměřený na úspory energie a obnovitelné zdroje energie v rodinných a bytových domech

STÁTNÍ FOND DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY

- ▶ Vznik: 1.7.2000
- ▶ Úprava: 104/2000 Sb.
- ▶ Správce: MD
- ▶ Statut: www.sfdi.cz/statut.htm
- ▶ Sídlo: Praha

Hlavní úkoly SFDI

- ▶ rozvoj, výstavba, údržba a modernizace silnic a dálnic, železničních dopravních cest a vnitrozemských vodních cest.
- ▶ financování výstavby a údržby
- ▶ Podpora průzkumných a projektových prací, studijní a expertní činnosti zaměřené na dopravní infrastrukturu

STÁTNÍ FOND KULTURY

- ▶ Vznik: 1.7.1992
- ▶ Úprava: 239/1992 Sb.
- ▶ Správce: MK
- ▶ Statut: <http://www.mkcr.cz/statni-fondy/statni-fond-kultury-cr/>
- ▶ Sídlo: Praha

Hlavní účel SFK

- ▶ Podpora české kultury
- ▶ Ediční počiny v oblasti periodických i neperiodických publikací
- ▶ Obnova a udržování kulturních památek a sbírek
- ▶ Výstavní a přednášková činnost
- ▶ Propagace české kultury v zahraničí
- ▶ Etc.

Příjmy SFK

- ▶ Výnosy z majetkových účastí (mimo film)
- ▶ Výnosy z cenných papírů
- ▶ Veřejné sbírky
- ▶ Loterie
- ▶ Výnosy z prodeje pohlednic, plakátů ....
- ▶ Dotace ze SR

Programy SFK

- ▶ **Círky a náboženské společnosti**
- ▶ **Literatura a knihovny**
- ▶ **Média a audiovize - kinematografie a média**
- ▶ **Média a audiovize - podpora menšin**
- ▶ **Muzea, galerie a ochrana movitého dědictví**
- ▶ **Památky**
- ▶ **Zahraničí**
- ▶ **Profesionální umění**
- ▶ **Regionální a národnostní kultura**
- ▶ **Podpora příspěvkem dle účelu viz výše**

STÁTNÍ FOND KINEMATOGRAFIE

STÁTNÍ FOND KINEMATOGRAFIE

- ▶ Vznik: 1.1.2013
- ▶ Úprava: 496/2012 Sb. (zákon o audiovizi)
- ▶ Správce: MK
- ▶ Statut: <http://www.fondkinematografie.cz>
- ▶ Sídlo: Praha

Hlavní účel SFK

- ▶ a) vykonává správu audiovizuálních poplatků, poplatku z vysílání reklamy a správních poplatků podle zákona o audiovizi,
- b) vede evidenci v oblasti audiovize,
- c) poskytuje podporu kinematografie,
- d) vykonává majetková autorská práva a majetková práva výkonných umělců, která případnou státu podle jiného právního předpisu,
- e) vykonává práva výrobce audiovizuálních děl, která na jeho právního předchůdce přešla podle jiného právního předpisu, a práva výrobce zvukově obrazového záznamu, která mu náleží podle jiného právního předpisu,
- f) přiděluje koprodukční statut podle Úmluvy nebo jiné mezinárodní smlouvy o filmové koprodukcí,
- g) poskytuje filmové pobídky,
- h) vykonává činnosti stanovené jinými právními předpisy.

Příjmy SFK

- ▶ poplatek z vysílání reklamy (§ 32 a an. 231/2001 Sb., ZPRTV)
- ▶ audiovizuální poplatky,
- ▶ správní poplatky podle ZA,
- ▶ příjem ze sjednaných podílů Fondu na zisku z podpořených projektů,
- ▶ příjmy z nakládání s majetkem České republiky, se kterým je Fond příslušný hospodařit,
- ▶ úroky z prostředků Fondu uložených v bance,
- ▶ příjmy z majetkových účastí České republiky na podnikání právnických osob ve filmovém průmyslu,
- ▶ příjmy z veřejných sbírek a loterií pořádaných ve prospěch Fondu a podpory kinematografie,
- ▶ příjmy z využití kinematografických děl, pokud byla na Fond převedena,
- ▶ příjmy za užití kinematografických děl, u nichž Fond vykonává autorská práva výrobce, která na něj přešla na základě jiného právního předpisu, a u nichž se Fond považuje za výrobce,
- ▶ příjmy z cenných papírů nabytých Fondem od jiných osob,
- ▶ dary, dědictví a odkazy pro Fond,
- ▶ odvody za porušení rozpočtové kázně včetně penále,
- ▶ dotace ze státního rozpočtu,
- ▶ dotace ze státního rozpočtu účelově určená na filmové pobídky a
- ▶ další zdroje stanovené jinými právními předpisy.

Audiovizuální poplatky

1. poplatek z kinematografického představení,
2. poplatek z poskytování audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání a
3. poplatek z převzatého televizního vysílání.

Programy SFKin

1. [vývoj českého kinematografického díla](#)
2. [výroba českého kinematografického díla](#)
3. [propagace českého kinematografického díla](#)
4. [filmové pobídky](#)

STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND

- ▶ Vznik: 2000
- ▶ Úprava: 256/2000 Sb.,
- ▶ Správce: MZ
- ▶ Statut: www.szif.cz
- ▶ Sídlo: Praha
- ▶ Předchůdce: Státní fond tržní regulace v zemědělství

Účel SZIF

- ▶ akreditovaná platební agentura a zprostředkovatel finanční podpory, kterou Evropská unie v rámci opatření Společné zemědělské politiky poskytuje České republice z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu **EAGF**, Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova **EAFRD** a Evropského rybářského fondu **EFF**.

- ▶ Přímé platby vyplácené zjednodušeným systémem, tj. na hektar obhospodařované plochy.
- ▶ Program rozvoje venkova (PRV).
- ▶ Tržní opatření Společné organizace trhu, která řeší výkyvy poptávky a nabídky na trhu a zabezpečují zemědělským podnikatelům větší jistotu a lepší stabilitu v podnikání.

Zdroje fondu

- ▶ a) **dotace ze státního rozpočtu** na předfinancování výdajů, které mají být kryty prostředky z rozpočtu Evropské unie kromě prostředků z Národního fondu
- ▶ b) dotace ze státního rozpočtu, poskytnutá jako ostatní prostředky
- ▶ c) dotace ze státního rozpočtu účelově určená na krytí správních výdajů Fondu,
- ▶ d) **příjmy z prodeje** zemědělských výrobků a potravin nakoupených Fondem,
- ▶ e) **podpory** poskytnuté EU nebo jiným zahraničním subjektem,
- ▶ f) **úvěry** poskytnuté Fondu, úroky z vkladů Fondu, výnosy z cenných papírů, smluvní pokuty, pokuty, pojistná plnění a jiné příjmy,
- ▶ g) prostředky z **Národního fondu**,
- ▶ h) prostředky poskytnuté Ministerstvem financí,
- ▶ i) náklady spojené s výběrem pravomocným rozhodnutím uložených **finančních dávek z výroby cukru** podle § 11h odst. 5 ZSZIF a náklady spojené s vymáháním finančních prostředků poskytnutých Fondem, které mají být Fondu vráceny, ve výši stanovené zvláštním právním předpisem,
- ▶ j) **vrácené** dotace a penále.

Přímé platby

- ▶ Jednotná platba na plochu (SAPS)
- ▶ Přechodné vnitrostátní podpory (PVP)
- ▶ Oddělená platba na cukr (SSP)
- ▶ Oddělená platba na rajčata (STP)
- ▶ Zvláštní podpora na krávy chované v systému s tržní produkcí mléka (Dojnice)
- ▶ Zvláštní podpora na tele masného typu
- ▶ Zvláštní podpora na bahnice, popř. kozy, pasené na travních porostech
- ▶ Zvláštní podpora na brambory pro výrobu škrobu
- ▶ Zvláštní podpora na chmel

Programy

- ▶ Program rozvoje venkova 2014-2020
- ▶ Operační program Rybářství 2014-2020